

PSIHOLOGISMUL, TENDINȚĂ NOUĂ ÎN DEZVOLTAREA ȘTIINȚEI ȘI CULTURII CONTEMPORANE

Valeriu PARNOVEL

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Detășarea psihologiei de filosofie, dezvoltarea autonomă a primei discipline a condus la pătrunderea ei adâncă în multiple domenii ale științei și culturii. În literatura de specialitate acest proces a primit denumirea de *psihologism*, care, de regulă, se identifică cu psihologizarea. Prezentul studiu dezvoltă, în baza unor opinii puțin numeroase, ideea că psihologismul constituie, totuși, un proces pozitiv, cu semnificație, îndelungat și vast; altfel zis, reprezintă o tendință nouă în dezvoltarea științei și culturii contemporane. Conținutul lui constituie o dezvoltare prin toate mijloacele posibile a locului și rolului psihologiei în activitățile umane, rămase până adineauri în umbră. Numeroasele devieri, fiind în ansamblu o formă de manifestare a psihologismului, treptat se depășesc, dar în vigoare rămâne valoarea psihologiei (factorul spiritual) scoasă în evidență. Însemnătatea psihologismului poate fi comparată cu importanța procesului similar de matematizare a științelor.

Cuvinte-cheie: *diferențierea și integrarea științelor, psihologie, științe interdisciplinare, factor spiritual, subgen psihologic de artă, psihologism, psihologizare.*

PSYCHOLOGISM, A NEW TENDENCY IN THE DEVELOPMENT OF MODERN SCIENCE AND CULTURE

The separation of psychology from philosophy and its subsequent autonomous development led to the treatment of the spiritual factor in multiple fields of science and culture. This process was called *psychologism* identified with psychologyzation. The present study develops the idea that psychologism constitutes a positive process that reflects the role and place of the spiritual factor in human activities. The numerous deviations that can be considered as a form of psychologism manifestation as a whole are replaced by the enhanced values of the spiritual factor. The importance of psychologism can be compared with the importance of the similar process of mathematization science.

Keywords: *sciences differentiation and integration, psychology, interdisciplinary sciences, spiritual factor, psychological category of arts, psychologism, psychologization.*

Prezentat la 01.10.2014

Publicat: octombrie 2014